1-сабак

undefined

Кептик тема: БУЛ КИМ? БУЛ ЭМНЕ?

Грамматика: ТЫБЫШ ЖАНА ТАМГА.

Кыргыз алфавити орус алфавитинин негизинде түзүлүп, ага орус тилинде жок **ө, ү**, **ң** тамгалары кошумчаланган. Баардыгы 36 тамга, 39 тыбыш. Анткени йоттошкон **ё, ю, я** тамгалары **йо, йа, йу** болуп 2 тыбышты билдирет.

Аа [а]; Бб [бэ]; Вв [вэ]; Гг [гэ]; Дд [дэ]; Ее [йэ]; Ёё [йо]; Жж [жэ]; Зз [зэ]; Ии [и]; Йй [й]; Кк [ка]; Лл [эл]; Мм [эм]; Нн [эн]; Мм [эм]; **Ңң** [**эң**]; Нн [эн]; Оо [о]; ё [**йо**]; Пп [пэ]; Рр [эр]; Сс [эс]; Тт [тэ]; Уу [у];**Үү** [**ү**]; Фф [эф]; Хх [ха]; Цц [цэ]; Шш [ша]; Щщ [ща]; Чч [чэ]; ъ – ажыратуу белгиси; Ыы [ы]; ь – ичкертүү белгиси; Ээ [э]; Юю [йу]; Яя [йа].

Тыбыштардын системасы:

Кыргыз тилинде он төрт (14) үндүү тыбыш бар.

Алардын (8) сегизи - кыска үндүүлөр: **а, ы, о, у, э (е), и, ө, ү;**

(6) алтоо **-** созулма үндүүлөр: **аа, оо, уу, ээ, өө, үү.**

Үндүүлөр экиге бөлүнөт: а) жоон: **а, о, у, ы.** б) ичке: **э (е), и, ө, ү.**

Үндүүлөр төмөнкүдөй бөлүнөт: эриндүү - **о, у, ө, ү;** эринсиз - **а, ы, э, и**

Үнсүз тыбыштар жыйырма беш (25):**б, в, г, д, ж, з, й, к, л, м, н, ң, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ.**

Каткалаң үнсүздөр: **п, т, с, ш, ч, к, х, ф, щ, ц.**

Жумшак үнсүздөр: **б, в, г, д, ж, з, м, н, р, ң, й, л.** �нөт: эриндүү - **о, у, ө, ү;** эринсиз - **а, ы, э, и**

Ким? деген суроо адамга берилет.

Бул ким? Бул Светлана.

Бул ким?

Бул окутуучу.

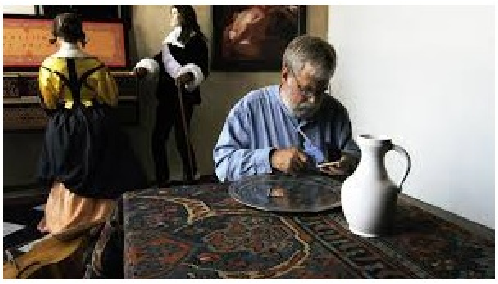

Бул ким? Бул сүрөтчү.

Бул ким?

Бул катчы.

Эмне? деген суроо жаныбарга, буюмга берилет.

Бул эмне?

Бул эмерек.

Бул эмне?

Бул иш кагазы.

Бул эмне?

Бул принтер.

Бул эмне?

Бул түп нуска.

КӨНҮГҮҮ

Бул ким?

– Бул ....

- мугалим
- дарыгер
- куруучу
- сүрөтчү
- медайым

Бул эмне?

– Бул ....

китеп
сөздүк
калем
имарат
бөлмө

СУРАГЫЛА

* Бул Акыл. ______________________________
* Бул доогер. ______________________________
* Бул жетекчи. ______________________________
* Бул жактоочу. ______________________________
* Бул катчы. ______________________________
* Бул дарыгер. ______________________________
* Бул төрага. ______________________________
* Бул укук коргоочу. ______________________________
* Бул кызматкер. ______________________________
* Бул айдоочу. ______________________________
* Бул орун басар. ______________________________
* Бул адис. ______________________________

* Бул газета. ______________________________
* Бул буйрук. ______________________________
* Бул кеңсе. ______________________________
* Бул көктөм. ______________________________
* Бул журнал. ______________________________
* Бул иш. ______________________________
* Бул пайыз. ______________________________
* Бул жарнама. ______________________________
* Бул күркө. ______________________________
* Бул мүлк. ______________________________
* Бул тапшырма. ______________________________
* Бул кат. ______________________________

КӨПТҮК САН – **-лар** мүчөсү аркылуу уюшулат

(-лер, -лор, -лөр; - дар, -дер, -дор, -дөр; -тар, -тер, -тор, -төр).

Булар кимдер?

Булар инженерлер.

Булар кимдер?

Булар дарыгерлер.